

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202496
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4620202496.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1577/8 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: E. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., Q. XXX/X, občan SR, zastúpená Mgr. Vlastimilom Valkovičom, advokátom so sídlom Topoľčany, Andreja Hlinku 4239/58 a otca: M. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., U. XXXX/X, občan SR, zastúpený Mgr. Patrikom Štefkeje, advokátom so sídlom Nitra, Školská 3, o návrhu otca na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 17. augusta 2021, č. k. 9P/153/2020-315, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie alebo prvoinstančný súd podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 17. augusta 2021 č. k. 9P/153/2020-315 rozhodol o zvýšení výživného matky na maloletého Y. H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2020 (I. výrok), nedoplatok matky na zročnom výživnom v sume 500 eur za obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2021 povolil matke zaplatiť v mesačných splátkach vo výške po 25 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám otca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (II. výrok), neupravil styk matky s maloletým Y. H., nar. XX.XX.XXXX a ponechal ho neobmedzený (III. výrok), zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/138/2013-533 zo dňa 25.04.2017 v časti výšky bežného výživného na maloletého Y. H., nar. XX.XX.XXXX a v časti úpravy styku matky s maloletým (IV. výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na ust. § 121 CMP, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“). Výrok o náhrade trov konania oprel o ust. § 52 CMP.

3. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že dňa 29.09.2020 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky (správne má byť návrh otca - pozn. odvolacieho súdu) na zvýšenie výživného na maloletého Y. zo sumy 80 eur na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2021 a zmenu úpravy styku s maloletým.

4. Návrh otec odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/138/2013-533 zo dňa 25.04.2017 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej na čas po rozvode manželstva zveril maloletého Y. do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 80 eur. Rozsudkom súd upravil i styk matky s maloletým tak, že je oprávnená stretávať sa s maloletým synom každý párný týždeň kalendárneho mesiaca od piatku od 17.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08.00 hod., počas jarných prázdnin každý kalendárny rok na dobu jedného týždňa, počas letných prázdnin od 01.07. každého kalendárneho roka od 08.00 hod. do 15.07. do 20.00 hod., počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok u matky od 18.00 hod. 24.12. do nasledujúceho roka 06.01. do 18.00 hod. a nepárny kalendárny rok u otca od 24.12. od 18.00 hod. do nasledujúceho roka 06.01. do 18.00 hod.. Od poslednej úpravy výživného rozhodnutím súdu tak uplynulo takmer 3,5 roka, s čím je objektívne spojená zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa. V návrhu otec bližšie poukázal a špecifikoval všetky skutočnosti, ktoré viedli k objektívnej zmene pomerov na strane syna. Uviedol, že výdavky na syna sa zvýšili a sú mesačne vo výške 430 eur. Zároveň sa domáhal i čiastočnej zmeny úpravy styku matky so synom a to len z dôvodu, že viackrát došlo k situácií, keď syn v čase starostlivosti matky cez víkend (od piatka do pondelka), končiac pondelkom a nástupom do školy, viackrát vynechal vyučovanie v pondelok ráno, prípadne aj doobedie. Neúčast' v škole či na tréningoch alebo neskorší nástup do školy nepovažuje za vhodné riešenie a najmä nie za výchovné pôsobenie na syna. Navrhol upraviť styk matky so synom počas víkendu tak, že tento styk bude končiť v nedeľu o 17.00 hod. alebo, ak sa bude syn zúčastňovať v nedeľu na hokejovom turnaji či zápase, styk by končil v nedeľu najneskôr však o 20.00 hod.. Uvedeným návrhom nesledoval obmedzenie styku syna s matkou, ale riadne plnenie povinností syna v škole a na hokejovom tréningu počas pondelku.

5. Na pojednávaní otec malol. uviedol, že návrh podal, pretože výživné nepostačovalo na krytie výdavkov a matka neprispievala nad rámec výživného, ktoré je platené, ale nepravidelne. V čase poslednej úpravy žil s mal. v domácnosti v rodinnom dome, ktorý má vo svojom vlastníctve. Bytové pomery sa nezmenili. Úver nemal a nemá ho ani teraz. Vykonával a naďalej vykonáva živnosť ako samostatne hospodáriaci roľník, chová ošípané. Styk sa realizuje v zmysle súdneho rozhodnutia, ale nie s nadšením syna, ktorý navštevuje SOU, odbor s maturitou - bezpečnostný technik. Aktuálne sa učia dištančne, hráva hokej, zápasy momentálne nemajú, iba tréningy skoro každý deň a niekedy aj cez víkendy. Chodí na doučovanie angličtiny, no aktuálne cez koronu tam nechodí. Za hokej sa platí 40 eur mesačne. Predtým navštevoval ZŠ na ul. Škultétyho v Y.. Dlhší čas spozorovali, že syn má viac peňazí a výdavkov, ktoré nemá odkiaľ mať, tak ho s tým konfrontoval, aby si overil to, či nelieťa v nejakých problémoch. Kúpil si napríklad PC a vyplatil ho v hotovosti. Syn mu potvrdil, že jeho matka mu otvorila účet a peniaze mu naň posielala stará matka. Išlo o 20 až 30 000 eur, pričom doma má veci v hodnote 5-6000 eur, čo je neprimerané. Aktuálne má so synom veľmi dobrý vzťah. Syn matke povie to, čo chce počuť, aby mal od nej pokoj. Počas posledného obdobia Covid-19 boli náklady na syna obedy 200 eur, drogéria 30 eur, ostatné 50-60 eur, školské potreby 10-20 eur, doska na skateboard 15 eur, poplatok hokejovému klubu 40 eur, hokejka 200 eur mesačne, počas zákazu vychádzania a covidu chodil na tréningy a hrať i turnaje, boli v Spišskej Novej Vsi, kupoval liek na intoleranciu 50 eur, kontrola na zubný strojček mesačne 50 eur, kredit na telefón 16 eur. Tvrdil, že prvý zubný strojček mu lekár sňal, bol vyrobený druhý, ktorý sa vyberá a za ten bola platba 200 eur.

6. Na pojednávaní matka malol. nesúhlasila s návrhom na zvýšenie výživného. Býva v 2-izbovom byte, ktorý je jej vlastníctve. Má naň úver v PSS splácaný vo výške 140 eur mesačne. Tento úver platila aj predtým. Iný úver nemá. Pracuje v nemocnici. Okrem príjmu zo zamestnania iný príjem nemá. Má výdavky na lieky mesačne cca 10-15 eur. V domácnosti s ňou nikto iný nebýva. Dcéra je plnoletá, v čase poslednej úpravy mal otec voči nej vyživovacou povinnosť. So synom sa stretáva v zmysle rozsudku, ale aj nad rámec rozsudku. Od januára u nej býval aj mimo určený rámec. Bol u nej aj celé 3 týždne. Syn sa so starou matkou stretáva, aj keď jej niekedy povie, že ho nechceli k nej púšťať. Bývajú vedľa seba. Y. nechcú púšťať k J. a k jej dcére, ktorá má 4 mesiace. Synovi založila účet s tým, že mu ho fakticky založila stará matka a posielala mu tam peniaze. Účet založila asi rok a pol dozadu. Prispieva i nad rámec výživného synovi. Minulý rok mu kúpila korčule, prispela na to otcova matka vo výške 650 eur. Ona prispeje 10/20 eur podľa toho ako sa jej dá. Syna jej nechával otec aj nad rámec úpravy styku, pričom ona mu uhrádzala náklady. Otec zakúpil 3-izbový byt na A. ulici XXXX v Y., ktorý dáva do prenájmu. Je to byt kúpený bez hypotéky, napísaný účelovo na synovca. V H. má jeho manželka rodinný dom. Y. sa sťažuje, že chodievajú na chatu na Duchonku od piatku do pondelka. Chatu si prenájí otec od kamaráta. Syn tam nechce chodiť, lebo tam nemá kamarátov. Celé prázdniny od júna do septembra sú na tej chate. Prvý turnaj bol v Námestove 15.04., predtým netrénovali a synovi prispieva a nakupuje mu veci.

7. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 25.11.2020 je uvedené, že pri pohovore otec dieťaťa uviedol, že na svojom podanom návrhu trvá, obýva 5- izbový rodinný dom v jeho osobnom vlastníctve spolu so svojou manželkou S.. Z. I. H. a mal. synom Y.. Je SZČO s mesačným príjmom 600 eur. Poberá rodičovský príspevok na syna v sume 24,95 eur a výživné na syna od matky maloletého v sume 80 eur mesačne. Mesačne platí elektriku 40 eur, mobil 26 eur, benzín 80 eur, opravy a nákup súvisiace s domom 50 eur mesačne, raz ročne poplatok za komunálny odpad 30 eur, Skylink 69,90 eur ročne (6 eur za mesiac), voda 40 eur mesačne, plyn 40 eur mesačne. Výdavky v sume cca 770 eur mesačne, kde je zahrnutý orange paušál plus internet 34 eur mesačne, poisťka Kooperatíva 25 eur mesačne, sporenie 50 eur mesačne, náklady na domácnosť 300 eur mesačne, lieky a vitamíny pre manželku 300 eur mesačne, ročné výdavky 30 eur poplatok za komunálny odpad, 200 eur poisťka auto. Výdavky na syna predstavujú minimálne sumu 430 mesačne, kde je zahrnutá suma 200 eur mesačne za hokejky, 52 eur mesačne za liek Duosin, 50 eur mesačne na stravu v dôsledku histamínovej intolerancie, 50 eur mesačne za zubný strojček, 15 eur mesačne kozmetika, 16 eur mesačne dobitie kreditu, 30 eur mesačne obuv a oblečenie, 15 eur mesačne na výmenu dosky na skateboarde, doučovanie z angl. jazyka 50 eur mesačne. Dňa 20.11.2020 uskutočnili sociálne šetrenie v domácnosti matky dieťaťa. V domácnosti sa nachádzala matka maloletého a maloletý Y., ktorý bol rozrušený a uviedol, že otec ho pred hodinou vyhodil z domu a nedovolil mu zobrať si ani svoje osobné veci a učebnice do školy. Y. sa vyjadril, že otec ako dôvod svojho konania uviedol, že Y. môže zato, že jeho partnerka Z. I. H. niekoľkokrát potratila. Y. sa im vyjadril, že by chcel zostať už nastalo u matky a chcel vypovedať na súde, aby povedal ako to všetko je a chcel sa vyjadriť aj k úprave styku čo navrhol jeho otec. Matka obýva 2 - izbový byt v jej osobnom vlastníctve. Pracuje ako fyzioterapeut v nemocnici Svet zdravia Topoľčany s mesačným príjmom cca 700 eur. Jej mesačne náklady predstavuje suma za nájom 80 eur, 50 eur plyn, 30 eur elektrika, 150 eur mesačne úver, poisťka bytu raz ročne 30 eur, auto poisťka raz ročne 80 eur, internet 12 eur mesačne, TV- 6 eur mesačne, mobil 22 eur mesačne, kotol revízia raz ročne 50 eur, strava, drogeria, oblečenie cca 300 eur mesačne, benzín 60 eur mesačne. Matka nesúhlasila s navrhovanou sumou výživného, lebo nie je schopná platiť viac a nie je pravda, že iba otec kupuje pre syna hokejky a iné veci. Takisto sa aj ona podieľa na synových nákladoch a kupuje mu hokejky a veci podľa potreby. K úprave styku sa taktiež vyjadrila, že nie je pravda čo otec uviedol v návrhu, že by pondelky syn vynechával a nešiel do školy. Stalo sa to raz, že syn zaspal do školy a matka mu to v ten deň v škole ospravedlnila a uviedla túto skutočnosť triednej učiteľke. Ďalej sa matka vyjadrila, že po incidente ktorý sa odohral dňa 20.11.2020 kedy otec p. H. vyhodil syna z domu a nedovolil mu zobrať ani osobné veci a učebnice do školy bude žiadať syna do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko to chce aj Y.. Y. sa nám vyjadril, že by chcel vypovedať na súde, aby povedal ako to chce on sám. Na základe uvedeného odporúčali výsluch mal. dieťaťa na súdnom pojednávaní za účelom objasnenia celej situácie, aby sa dieťa vyjadrilo k skutočnostiam, ktoré sa v poslednom čase udiali v domácnosti rodičov. Na pojednávaní dňa 27.05.2021 uviedli, že bol uskutočnený pohovor s malol. u psychologičky, kde sa vyjadril, že zostane u otca, ale bude mať neobmedzený styk s matkou, kedykoľvek mať možnosť sa s ňou stretnúť po jeho zväžení ísť k matke a byť u nej. Následne po výpovedi malol. dieťaťa na pojednávaní odporučil vyhovieť požiadavke malol. a ponechať jeho stretávanie s matkou v neobmedzenom rozsahu.

8.1. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie z hľadiska skutkového stavu zistil, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 10.11.2015 č. k. 9P/138/2013-243, právoplatného dňa 16.01.2015 bolo manželstvo rodičov malol. dieťaťa rozvedené a rozsudkom zo dňa 25.04.2017 č. k. 9P/138/2013-533, právoplatným dňa 09.05.2017 bol malol. Y. zverený do osobnej starostlivosti otca a matka zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 80 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Uvedeným rozsudkom bol upravený styk matky s malol. tak, že matka bola oprávnená sa s dieťaťom stýkať každý párnny týždeň v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nasledujúceho pondelka 8.00 hod., počas jarných prázdnin na dobu jedného týždňa, počas letných prázdnin od 01.07. do 15.07. a od 01.08. do 15.08. ako i počas vianočných sviatkov.

8.2. V čase poslednej úpravy výživného matka žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorej prispievala mesačne sumou 150 eur, nemala dlhy a ani úver, zaplatila 2 splátky po 120 eur klubu HC a mesačne platila základný poplatok 15 eur. Podľa správy zamestnávateľa mala priemerný mesačný zárobok vo výške 519 eur.

8.3. V súčasnej dobe pracuje matka malol. v Svet zdravia Nemocnica Topoľčany a.s., v roku 2020 mala príjem za dobu kedy pracovala 01/2020-04/2020 a 8/2020-12/2020 vo výške 6.034,26 eur, v období 4/20-čiastočne 8/20 bola PN a za toto obdobie jej bola vyplatená nemocenská dávka v sume 1.761,10

eur, spolu mala príjem vo výške 7.726,06 eur, čo predstavuje priemerný mesačný zárobok 643,83 eur. Predložila doklady o platení mesačných nákladov, elektriku 50 eur, služby spojené s bývaním spol. TOMA 78,02 eur, t-com 10,90 eur, RTVS 4,64 eur, telefón O2 22 eur, daň 8,74 eur, odpad 18 eur ročne, elektrika 27 eur úver 132,06 eur, poisťka na auto 20,30 eur.

8.4. Podľa správy Allianz-Slovenská poisťovňa a.s. vykonávala matka malol. pre poisťovňu sprostredkovanie poistenia v období od 25.02.2013 do 18.03.2015.

8.5. Podľa výpisu zo Správy katastra Topoľčany, LV č. XXX, kat. úz. Y. je matka malol. vlastníčkou v podiele 1/1 bytu č. 10 v bytovom dome s. č. 175 na par. č. 476.

9.1. Otec malol. dieťaťa v čase poslednej úpravy platil synovi doučovanie z anglického jazyka mesačne v sume 64 eur. Zo správy Daňového úradu Topoľčany bolo zistené, že za rok 2015 mal priemerný zárobok 536 eur.

9.2. Otec malol. podľa predloženého peňažného denníka za rok 2020 mal príjem 8.053 eur, výdavky 5.501,76 eur, nebol v ňom zaznamenaný žiaden výdaj na osobnú spotrebu, hrubý príjem teda bol vo výške 2.551,24 eur, čo predstavuje mesačne sumu 212,60 eur. Deklaroval v návrhu výdavky mesačne na malol. minimálne vo výške 430 eur, na domácnosť základné výdavky vo výške 287 eur a ďalšie výdavky v sume 770 eur, čo spolu je vo výške 1.537 eur mesačne.

9.3. Podľa správy Sociálnej poisťovne manželka otca malol. dieťaťa poberá od 19.03.2020 nemocenské dávky, ktoré jej boli vyplatené za obdobie 3/2020 do 1/2021 v sume 6.782,20 eur, čo predstavuje mesačne sumu 678,22 eur.

9.4. Otec malol. dieťaťa je vlastníkom - spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na Správe katastra Y. (zapísaných na LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXX kat. úz. Y., na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX kat. úz. N. a na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX a LV č. XXX kat. úz. I. G., bližšie uvedené v bode 6.10 odôvodnenia rozsudku).

10.1. Stredná odborná škola techniky a služieb Topoľčany oznámila, že malol. Y. je ich žiakom, jeho rodičia v I. polroku šk. roka 2020/2021 v súvislosti s návštevou školy nemali žiadne náklady. Vyučovanie prebehlo dennou formou do 11.10.2020 a od 12.10.2020 iba dištančnou. ZŠ Škultétyho Y. oznámila, že malol. Y. v školskom roku 2019/2020 vynechal školu 6 krát v pondelok.

10.2. HC Topoľčany oznámil, že v roku 2020 boli hradené poplatky a náklady mesačne vo výške 40 eur na malol. Y. manželkou otca malol. dieťaťa, za rok v sume 360 eur. Tréningový proces as organizoval podľa opatrení, ktoré boli vydávané a to klasickou formou ako i dištančnou. Zápasy 9/2020 boli iba 3 súťažné a náklady s nimi hradil klub. Turnaj sa konal v apríli 2021 v Námestove, kde 65 eur platil za hráča klub a 65 eur rodičia. Za hráča platia rodičia mesačne klubový príspevok v sume 40 eur, jedna splátka v roku 2020 bola odpustená. Potreba hráča hokejky je individuálna, priemerne 1 mesačne, priemerná cena je 100 eur.

10.3. Prima banka Slovensko a.s. oznámila, že malol. Y. má u nich zriadený študentský účet od 13.01.2020 a tri účty sporenie na 24 mesiacov. Podľa pohybov na študentskom účte je poukazovaná suma 150 eur mesačne S. H. a odvádzané sumy 3x po 30 eur na sporiace účty, žiadne iné vklady a ani výbery neboli vykonávané. Matka malol. uhradila dňa 15.04.2021 HC Topoľčany sumu 65 eur s účelom: sústredenie turnaj, vreckové na účet malol. dňa 24.05.2021 v sume 25,46 eur, 17.05.2021 v sume 5 eur, 10.05.2021 v sume 5 eur, 15.04.2021 v sume 25 eur.

11. Malol. Y. na pojednávaní uviedol, že by chcel neobmedzený styk s matkou, aby mohol chodiť kedy chce. U matky sa aj učieva, problémy v škole nemá. Počas toho, keď bol do pondelka rána u matky nikdy nevynechal školu ani tréning. Práve teraz bol cez prázdniny u matky, lebo otec býval na chate na Duchonke, kde by mal horšiu dochádzku na tréningy, ktoré sú denne 2-3 fázové, lepšiu dochádzku mal od matky. Používa hokejky, ktoré momentálne kupuje za nejakých 50 eur - používané. Niekedy zlomí 3 mesačne, niekedy ani jednu. Niekedy mu hokejku kúpi otec a niekedy matka. Teraz naposledy čo má dve, jednu si kúpil on a jednu matka. Otec viac-menej platí všetko, niekedy aj matka. Matka mu dá

peniaze, keď potrebuje, keď si vypýta, dá mu cca 50 eur. Telefón mu dobíja otec, oblečenie a obuv mu väčšinou platí otec. Na skateboard už nechodí, keďže má tréningy, ale jedna doska vydrží pol roka aj rok. Mal strojček, má ho dole asi 3-4 mesiace. Na kontrolu sa chodilo minimálne 1 x mesačne, keď mu boli menené gumičky platilo sa 20 eur ak aj drôtik, tak 100 eur. Má histamínovú intoleranciu, stravuje sa v škole. Pokiaľ je niečo na obed, čo nemôže, tak sa odhlási z obedu, inak je to, čo môže. Je liek, ktorý v prípade, ak zje niečo čo nemal si dá, často ho nepoužíva, lebo sa vyhýba jedlám. Mesačne liek Daosin použije 7-10 x, pričom je v krabičke 30 liekov. Vydrží mu to cca 3 mesiace, záleží na tom, čo si dá. V súvislosti so školou nemá žiadne výdavky, minulý rok mu otec kupoval montérky, keď nastupoval na strednú školu a kupuje mu zošity. U otca žijú traja v spoločnej domácnosti a to i manželka otca a u matky len on a matka. Vie, že babka mu založila účet, sú tam peniaze, on ten účet nepoužíva, disponentom je i matka, či i babka nevedel. Jeho stanovisko na styk s matkou bolo, že ho žiadal neobmedzený. V lete bol u matky z dôvodu tréningov ako i toho, že s ňou chcel byť. Počas bežných školských mesiacov január až máj mal by byť u matky každý druhý víkend, ale bol u nej niekedy aj každý víkend a cez týždeň u otca. Otec mu minulý rok kúpil hokejku značky CCM. Naposledy mu ju kúpil minulú hokejovú sezónu 2020-2021 a to na začiatku sezóny a niekedy v strede, ku koncu sezóny mu kúpila matka tú, čo má. Vždy keď zlomí hokejku má nejaké náhradné a keď sa zlomí kúpi sa druhá, naposledy mu ju kúpila matka. Cena hokejky CCM je cca 100-120 eur kus, otec mu ju kúpil raz, teraz používa hokejku značky Bauer cene cca 50 eur, je používaná. Je mu umožnené k matke chodiť ako chce. Matka mu poskytuje sumu cca 50 eur mesačne teraz cez prázdniny, predtým, keď bol u nej na víkend tiež mu dala peniaze a posielala mu i na účet. Peniaze použije tak, že keď ide von, tak sa naje a podobne a otec mu taktiež poskytuje vreckové mesačne cca 50 eur.

12.1. Pri určovaní výšky výživného súd posudzoval, či na strane účastníkov konania došlo k zmene pomerov a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného došlo k zmene pomerov, tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane jeho rodičov.

12.2. Konštatoval, že od poslednej úpravy výživného prešli 3 roky a objektívne došlo k zvýšeniu výdavkov na strane maloletého dieťaťa, jednak v súvislosti s nárastom životných nákladov a výdavkov na dieťa vyššieho veku, ako aj v súvislosti s nástupom dieťaťa na štúdium na strednej škole. V čase poslednej úpravy malol. mal 13 rokov, navštevoval základnú školu a v súčasnej dobe má 16 rokov, je študentom strednej školy. Vzhľadom na súčasný vek dieťaťa je nespochybniteľné že vyrástol, má záujmy i mimo školy, hrá hokej, s čím sú spojené i zvýšené výdavky.

12.3. K zmene pomerov došlo i na strane rodičov. Otec malol. pracoval s mesačným príjmom vo výške 536 eur, v súčasnej dobe má príjem vo výške 212,60 eur, čím sa mu jeho mzda od poslednej úpravy mala znížiť. Z tejto mzdy otec deklaroval mesačne výdavky, o ktorých doklady predkladal na malol. v sume 430 eur, domácnosť ako základné výdavky 287 eur a ďalšie výdavky 770 eur, čo predstavuje sumu 1.537 eur. Vlastní nehnuteľnosti - ornú pôdu, lesné pozemky, zastavanú plochu a rodinný dom. Z peňažného denníka vyplýva, že za rok 2020 otec nečerpал osobnú spotrebu, teda bol bez príjmu. Matka malol. v čase poslednej úpravy pracovala s mesačnou mzdou vo výške 519 eur, prispievala svojej matke na domácnosť mesačne 150 eur, synovi platila poplatok v HC Topoľčany mesačne 15 eur a výživné na malol. 80 eur mesačne. V súčasnej dobe má mzdu vo výške 643,83 eur, zo svojho príjmu platí 334,86 eur.

13.1. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadal na náklady potrebné na pokrytie základných potrieb dieťaťa, zabezpečenie jeho živobytia a životnej úrovne so zohľadnením opodstatnených potrieb oprávnenej osoby, schopnosti, možnosti a majetok povinného a právo dieťaťa na rovnakú životnú úroveň, akú majú jeho rodičia. Pri výpočte vyživovacej povinnosti rodičov prihliadal i na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a v akej miere. Pri určovaní výšky výživného z percentuálnej časti príjmu povinnej osoby s tým, že percentuálna sadzba výživného u oboch rodičov závisí od veku dieťaťa a počtu vyživovacích povinností k deťom. Odrasťou čiарou je sadzba približne 8 % príjmu rodiča pri jednej vyživovacej povinnosti voči dieťaťu vo veku do 3 rokov a končí sa pri sadzbe okolo 22 % príjmu rodiča pri plnoletom dieťati vo veku nad 20 rokov. Ak sa povinnému rodičovi narodí ďalšie dieťa alebo mu iným spôsobom vzniknú ďalšie vyživovacie povinnosti, tieto skutočnosti sa odrážajú v už nastavenej percentuálnej sadzbe k už existujúcemu dieťaťu len v minimálnej výške.

13.2. Poukázal na to, že Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky v roku 2010 vypracovalo formou tabuľky pomôcku na určovanie výživného povinnému rodičovi na dieťa v percentuálnej výške. Nie sú to žiadne záväzné tabuľky, ale len odporúčenie či pomôcka pri výpočte výživného. Pomocné tabuľky

sú vypracované i v niektorých iných krajinách Európskej únie, avšak vzhľadom na mzdové podmienky v daných štátoch sa vychádza z tabuľky v najnižšom príjme od 1.500 eur (Nemecko, Rakúsko). Súd preto ako pomôcku použil pri určení vyživovacej povinnosti tabuľku z Českej republiky, kde sú pracovné a mzdové podmienky približne na rovnakej úrovni ako na Slovensku. Pri veku malol. 16,5 rokov je percentuálny rozsah 16 % - 22 % t. j. pri mzde vo výške 643,83 eur ide o sumu 103 eur - 141,64 eur a matke malol. bola zvýšená vyživovacia povinnosť zo sumy 80 eur na sumu 130 eur, vychádzajúc i z jej vyjadrenia, prispieva okrem platenia výživného otcovi vo výške 80 eur, synovi ako vreckové v posledných mesiacoch v sume 50 eur mesačne. Takto určenou vyživovacou povinnosťou vo výške 130 eur budú zabezpečené potreby malol. dieťaťa, sú zohľadnené možnosti a schopnosti matky.

13.3. Nedoplatok matky na zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2021 bol vyčíslený v sume 500 eur, keďže bola započítaná suma 100 eur, ktorú preukázateľne podľa výpisu z účtu ako i podľa výpovede maloletého matka v mesiaci mu uhradila, matke bol nedoplatok povolený zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 25 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám otca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

14.1. Pokiaľ ide o náklady tvrdené otcom v návrhu súvisiace s malol. dieťaťom, tieto v celom rozsahu preukázané neboli a v tejto súvislosti súd poukázal na výpoveď maloletého ako i zabezpečené listinné dôkazy v konaní.

14.2. Pokiaľ ide o výdavky na štúdium na strednej škole, otec nepredložil žiadne doklady preukazujúce zvýšené výdavky, podľa výpovede malol. pri nástupe do 1. ročníka v roku 9/2020 mu otec zakúpil jedny montérky. K úhrade otca 480 eur ročne hokejovému klubu súd poznamenal, že počas zákazu z dôvodu COVID-19 sa chodilo na tréningy a hrali turnaje, boli v Spišskej Novej Vsi - hokejový klub potvrdil zaplatenie poplatkov mesačne 40 eur za rok 2020 manželkou otca s tým, že jedná splátka bola odpustená; pokiaľ ide o tréningy, tieto sa organizovali podľa opatrení, boli klasickou formou ako i dištančnou; odohrané iba 3 súťažné zápasy, kde náklady hradil klub a turnaj sa konal v apríli 2021 v Námestove, nie ako tvrdil otec v Spišskej Novej Vsi, kde rodičia uhradili 65 eur, doklad o tejto úhrade predložila matka malol. čl. 266 spisu.

14.3. Výmena dosky na skateboarde pre opotrebovanie mesačne 15 eur - podľa výpovede malol. už na ňom nechodí, má hokejové tréningy a jedna doska mu vydržala polroka až rok.

14.4. Nákup hokejok a to 1,5 hokejky za mesiac v cene 150 eur za kus - podľa výpovede maloletého, niekedy zlomí 3 hokejky za mesiac, niekedy jednu. Otec mu zakúpil dve hokejky v sezóne 2020-2021 a to jednu na začiatku sezóny, druhú v polovici, naposledy mu matka kúpila hokejku a on si tiež jednu kúpil, stáli po 50 eur, boli použité. Otec mu jedenkrát kúpil drahšiu hokejku za 100 eur.

14.5. Náklady na stravu v súvislosti s histamínovou intoleranciou 150 eur a nákup lieku Daosin mesačne vo výške 40 eur - 60 eur - podľa dokladu čl. 134 predloženého otcom bol liek Daosin zakúpený 02.12.2020 v množstve 60 kapsúl za 55,59 eur. Podľa výpovede malol. užíva tento liek mesačne cca 7-10 krát, nakoľko si dáva pozor na stravu, a teda zakúpené množstvo je postačujúce na 3 mesiace a nie podľa tvrdenia otca nutnosť ho zakupovať v danom množstve mesačne.

14.6. Suma 50 eur u zubného lekára za zubný strojček každý mesiac, strojček na zuby bol sňatý malol. a bol urobený druhý strojček na vyberanie, ktorý stál 200 eur o čom predložil doklad zo dňa 01.02.2021 - podľa výpovede malol. mu bol strojček daný dolu asi pred 3-4 mesiacmi (poz. apríl - máj 2020), pri kontrolách sa platilo podľa toho či sa menili gumičky - 20 eur, ak i drôtik tak i 100 eur.

15.1. Otec deklaroval mesačne výdavky 1.537 eur, o ktorých doklady predkladal na malol. v sume 430 eur, na domácnosť ako základné výdavky 287 eur a ďalšie výdavky 770 eur, čo predstavuje sumu 1.537 eur. Z peňažného denníka vyplýva, že za rok 2020 otec nečerpal osobnú spotrebu, teda bol bez príjmu na potreby mimo firmu. Pokiaľ by náklady tvrdené otcom hradila jeho manželka, táto poberala nemocenské dávky vo výške 678,22 eur, k tomu po pripočítaní RP 24,95 eur a výživné od matky 80 eur, ide o sumu 783,17 eur, ktorá nepokrýva otcom tvrdené mesačné výdavky 1.537 eur.

15.2. K námietke otca k výpočtu priemernej mzdy, keď podľa otca sa mala vypočítať za obdobie od podania návrhu 9/2020 do 5/2020, súd poznamenal, že súdy vychádzajú z čistých príjmov za obdobie predchádzajúcich 12 mesiacov, nebolo preto možné vychádzať z príjmov matky iba za obdobie 9 mesiacov a iba preto, že matka malol. bola preukázateľne práceneschopná v období od 04/2020 do čiastočne 8/2020 a dosahovala nižší príjem.

16. K návrhu otca na zmenu úpravy styku dieťaťa s matkou s tým, aby toto stretávanie nekončilo nástupom malol. pondelok ráno do školy, ale v nedeľu, čo odôvodnil vynechávaním vyučovania pondelok a potrebou učenia v nedeľu, súd prvej inštancie uviedol, že k úprave styku vypočul malol. Y., ktorý žiadal o neobmedzený styk s matkou, aby nebolo stanovené stretávanie s tým, že takto to už prebieha dlhšiu dobu, čo potvrdila matka i otec. Nakoľko kolízny opatrovník odporučil návrhu dieťaťa vyhovieť, keďže je to na jeho prospech, s poukazom na vek malol. Y., ako i jeho fyzickú i mentálnu vyspelosť, súd návrhu vyhovel a styk ponechal neobmedzený. Bude iba na malol. Y., kedy sa bude stretávať s matkou. Argumentácia otca, že syn má povinnosti, ktoré až keď splní má priestor na stretávanie s matkou, tvrdil, že syn nemá čas sa s ňou stretávať, nakoľko bude mať tréningy, turnaje a má kamarátov. Súd poukázal na vyjadrenie rodičov, že takto styk s matkou prebiehal dlhšiu dobu a nebolo namietané, že by si dieťa neplnilo svoje povinnosti súvisiace so školou, hokejom a bude iba na ňom, ako často sa bude s matkou stretávať a či dá prednosť jej, alebo kamarátom, ktorý podľa otca by mali mať prednosť.

17.1. Otec maloletého Y. podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu voči vyššie uvedenému rozsudku v zákonnej lehote odvolanie „z dôvodu, že súd prvej inštancie nevyhovel jeho návrhu v celom rozsahu a má za to, že zvýšenie výživného v rozsahu určenom súdom prvej inštancie a zmena úpravy styku dieťaťa s matkou nevystihuje záujem maloletého syna, odôvodnené potreby syna a zárobné pomery na strane matky, nezohľadňuje aj princíp potenciality vo vzťahu k zjavne nevyužitým schopnostiam matky.

17.2. Ako odvolacie dôvody uviedol ustanovenie § 62 ods. 1 CMP, § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. Má za to, že zvýšenie výživného o sumu 50 eur, s prihliadnutím na objektívnu zmenu pomerov na strane syna i možnosti a zjavne nevyužitú schopnosť matky nezohľadňujú odôvodnené potreby syna na zvýšenom výživnom. Súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav veci, keď vo vzťahu k výdavkom na strane matky, ktoré nie je potrebné vynaložiť, nezistoval, za akým účelom má matka úver, čo je to za úverový vzťah, v akej výške bol tento úver braný, na aký účel, a či v danom prípade išlo o výdavok, ktorý bolo nevyhnutné matkou vynaložiť a zrovna v takej doposiaľ nezistenej výške.

17.3. Má za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav vo vzťahu k zistenému priemernému mesačnému zárobku matky, keď vychádzal zo zisteného priemerného mesačného príjmu v danom roku predpokladajúc, že matka bude vždy v každom roku tri mesiace práceneschopná. Taktiež skutočný stav veci nebol súdom prvej inštancie zistený ani v nadväznosti na uvádzaný výdavok ohľadom nákladov pri účasti syna na hokejových turnajoch, ktoré sa spravidla konajú odhadom 4x ročne. Ďalej namietal, že v odôvodnení napadaného rozsudku súd prvej inštancie neuvádza, v akom rozsahu považuje vznik popísaných výdavkov za opodstatnený a v akom naopak nie. Taktiež sa súd prvej inštancie nezaoberal nastolenou otázkou k zjavne nevyužitým schopnostiam matky uvedeným v návrhu na zvýšenie výživného ohľadne jej príjmu, ktorý niekoľko rokov dosahovala ako finančný sprostredkovateľ, o ktorom predložil dôkaz, že matka si touto činnosťou dokázala zarobiť mesačne sumu okolo 200 eur.

17.4. Podľa názoru otca je návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti na sumu 200 eur mesačne plne dôvodný a zodpovedá odôvodneným potrebám ich syna. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v súvislosti s vypočítaním výživného syna na pojednávaní a z jeho skutkových tvrdení mu nie je zrejmé, v nadväznosti na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky súdom prvej inštancie v inej výške ako navrhoval, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s tvrdením syna, že všetko financuje otec pri nezištnej pomoci jeho manželky, ktorá ako lekárka dosahuje nadpriemerný príjem. Úpravu styku požadoval upraviť najmä s ohľadom na pravidelnú dochádzku syna do školy v pondelok. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že syn minimálne 6x vynechal vyučovanie v škole počas pondelka. Uviedol, že hoci sa syn vyjadril, že by chcel mať (formálne) neobmedzený styk s matkou, on ho aj neobmedzený reálne mal a má na základe jeho prístupu, a teda nebol žiadny objektívny dôvod, aby súd prvej inštancie napokon úpravu styku s matkou zmenil len podľa želania syna tak, že je neobmedzený.

17.5. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti vyživovacej povinnosti matky tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky zo sumy 80,00 EUR mesačne na sumu 200,00 EUR mesačne s účinnosťou od 01.09.2020. Súd povoľuje matke splácať nedoplatok na výživnom v sume 1440,00 EUR za obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2021 v mesačných splátkach po 40,00 EUR spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku vopred k rukám otca s tým, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd mení výrok III. rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/138/2013-533 zo dňa 25.04.2017 v časti úpravy styku matky so synom tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým synom každý párný týždeň kalendárneho mesiaca od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., najdlhšie však do 20.00 hod., ak sa maloletý v nedeľu zúčastnil hokejového turnaja alebo zápasu, počas jarných prázdnin každý kalendárny rok na dobu jedného týždňa, počas letných prázdnin od 01.07. každého kalendárneho roka od 08.00 hod. do 15.07. do 20.00 hod., počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok u matky od 18.00 hod. 24.12. do nasledujúceho roka 06.01. do 18.00 hod. a nepárný kalendárny rok u otca od 24.12. od 18.00 hod. do nasledujúceho roka 06.01. do 18.00 hod. s tým, že otec zabezpečí maloletého syna na styk s matkou, s tým, že matka si prevezme maloletého syna v mieste bydliska.

18. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka, uvádzajúc, že odvolanie otca považuje za nedôvodné a rozsudok Okresného súdu Topoľčany považuje v celom rozsahu za vecne správny. Súd správne zhodnotil možnosti a schopnosti matky, kde následne ustálil, že je dôvodné zvýšiť vyživovaciu povinnosť matky s poukazom na rast životných nákladov na strane maloletého, kedy dokonca súd v rámci v praxi zaužívaného percentuálneho rozsahu 16 % až 22 % z čistej mzdy zaviazal matku platiť výživné na úrovni hornej hranice tohto výpočtu, kedy navyše zohľadnil skutočnosť, že matka nad rámec svojej vyživovacej povinnosti 80 € bola schopná poskytovať maloletému vreckové v sume 50 €. Podľa jej názoru je nepochopiteľné, že otec spochybňuje jej pravidelný mesačný výdavok na splátku hypotekárneho úveru, keď si je vedomý toho, že býva v byte, ktorý nadobudla z prostriedkov hypotekárneho úveru. Uviedla, že otec zavádzal súd ohľadom svojho príjmu, ktorý deklaroval vo výške 212,60 €, čím sa jeho mzda mala od poslednej úpravy výživného výrazne znížiť. Má za to, že súd veľmi správne prihliadal na názor maloletého, ktorý má už sedemnásť rokov. Podľa jej názoru je absurdné, aby súd dieťaťu v takomto veku v podstate prikázal, kedy má byť u matky, keď navyše už doposiaľ styk prebiehal nad rámec doterajšej úpravy, čo otec sám potvrdil. Bolo by v rozpore s § 43 ods. 1 Zákona o rodine, keby súd v tomto prípade rozhodol v rozpore s vôľou maloletého, ktorú vyjadril pri svojom výsluchu na pojednávaní. Podotkla, že vzhľadom na vek maloletého je osobná starostlivosť otca momentálne na formálnej úrovni, kedy maloletý trávi väčšinu času u svojej staršej sestry J. prípadne u nej, kedy napr. počas letných prázdnin bol u nej od 02.07. do 22.07.2021, od 01.08. do 16.08.2021 a naposledy od 21.09. do 07.10.2021. Na základe uvedených skutočností navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo všetkých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

19. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 CMP, neviazaný pritom odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo všetkých výrokoch vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v zmysle § 387 ods. 2 sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

20.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20.2. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v dôsledku ocom podaného odvolania dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnutý ako vo výroku vecne správny podľa § 387

ods. 1 CSP potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP odkazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza ďalšie dôvody.

22. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne aplikoval (interpretoval) alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23.1. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

23.2. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo (čl. 2 ods. 2 CSP).

24. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

24.2. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

25.1. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

25.2. Podľa § 111 CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o c/ výžive maloletého a d/ o styku s maloletým.

25.3. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

25.4. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

26.1. Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

26.2. Podľa § 78 ods. 3 ZR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26.3. Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27.1. K vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné

samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť k dieťaťu nie je obmedzená dosiahnutím určitého veku, t. j. ani dosiahnutím plnoletosti, či presiahnutím veku 25. roku života, ako to určuje Zákon o prídavku na dieťa. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom tak, ako ju vníma Zákon o rodine trvá do času, pokiaľ dieťa nie je schopné sa samé živiť. Táto okolnosť je individuálna.

27.2. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. V ustanovení § 231 CSP a ustanovení § 78 ZR sa výslovne umožňuje zmena rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach, ak sa podstatne zmenia okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Nie je pritom rozhodujúce, či ide o plnenie vyživovacej povinnosti určenej súdom alebo o plnenie dohody. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 ZR a § 121 CSP zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, nákladov na štúdium, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ich vyživovacích povinností.

28. Pre posúdenie predpokladov na zmenu právoplatného rozsudku o výživnom (§ 78 ods. 1 ZR) musí byť v konaní o zmene výživného preukázané, že nastala podstatná zmena pomerov, v dôsledku ktorej je treba zmeniť aj výšku výživného. Nepostačuje však v žiadnom prípade len úvaha o tom, že doterajšie výživné (výživné ktorého zmena sa navrhuje) je primerané, pretože by totiž išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena rozsudku nie je možná spätne bez obmedzenia, teda aj za obdobie pred vyhlásením pozmeňovaného rozsudku. Pri rozhodovaní o výživnom treba brať do úvahy aj prípadné zmeny v rozhodujúcich skutočnostiach za celé obdobie, za ktoré sa výživné určuje. Z procesného hľadiska je konanie o určenie výživného, zvýšenie, zníženie či zrušenie výživného pre maloleté dieťa tzv. konaním súdu vo veci starostlivosti o maloletých (pozri ustanovenie § 111 písm. c/ Civilného mimosporového poriadku), pričom pre tento typ konaní je charakteristické najmä to, že sa v nich kladie dôraz na najlepší záujem dieťaťa.

29.1. Z ustanovení § 78 ods. 1 ZoR a § 121 CMP tiež vyplýva, že pre povinnosť platiť stanovené výživné sa uplatňuje zásada, že stanovené výživné má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Ak dôjde k zmene pomerov, musí sa to odraziť aj v úprave vyživovacej povinnosti. Vzhľadom na povahu výživného však nedochádza pri zmene pomerov automaticky i k zmene vyživovacej povinnosti, ale zmena pomerov je iba dôvodom na začatie nového súdneho konania, ktoré sa môže skončiť novou úpravou výživného. Preto aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či došlo k zmene pomerov, t. j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave (R 72/65).

29.2. Ak k zmene pomerov skutočne došlo, súd musí zmeniť pôvodnú úpravu výživného. Vo výroku nového rozsudku však musí vyjadriť, že ide o zmenu predchádzajúcej úpravy výživného, ktorú presne označí. Pokiaľ ide o zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom, musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v hľadiskách, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom, teda musí ísť o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/67). Z podstatných okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výživného možno uviesť pribudnutie, alebo odpadnutie vyživovacej povinnosti povinnému, podstatný pokles alebo podstatné dôvodné zníženie príjmov, vyššie odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ku ktorým môže dôjsť buď okamžite, napríklad v dôsledku nástupu do školy, či nástupu na strednú školu, na ktorej sa pripravuje na štúdium na vysokú školu alebo na svoje budúce povolanie, potom je to tiež vyšší vek oprávneného, s čím súvisí aj nárast odôvodnených potrieb v dôsledku uplynutia dlhšej doby. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb maloletého dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných jeho všestrannému vývoju.

29.3. Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu detí, pokiaľ došlo k zmene zamestnania niektorého z rodičov, znamenajúcej pokles jeho zárobku, je treba zistiť i dôvody takejto

zmeny. Rovnako je treba náležite zistiť i okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ ide o manžela rodiča, je treba zistiť, či prestal pracovať z vážnych dôvodov a či je teda osobou, o výživu ktorej sa musí rodič starať (R 101/67). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča nemá súd brať do úvahy tie výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. V preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie správne zaoberal tým, či oproti stavu existujúcemu v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku o výživnom došlo k zmene pomerov a či v dôsledku nej je treba zmeniť výšku výživného pre maloletého. Súd prvej inštancie vychádzajúc z vykonaného dokazovania v súlade so zákonom porovnal pomery na strane všetkých účastníkov konania s pomermi existujúcimi v čase podania návrhu a v čase vydania napadnutého rozsudku a zo zistenej zmeny pomerov vyvodil aj správne právne závery.

31. Odvolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 115/03 z 3.júla 2003). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

32.1. Pretože dokazovanie Okresného súdu Topoľčany bolo veľmi starostlivo orientované na to, aby bol dostatočne zistený skutkový stav veci a pri rozhodovaní o zmene pomerov a zvýšení výšky výživného prvoinštančný súd posúdil komplexne všetky mu dostupné skutočnosti v pomeroch účastníkov, odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, v dôsledku čoho považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa zvýšenia výživného a zročného výživného za vecne správne.

32.2. K vecnej správnosti prvoinštančného rozhodnutia o zvýšení výživného odvolací súd považuje za potrebné poznamenať, že aj keď súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 25.04.2017 č. j. 9P/138/2013-533, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.05.2017, zmenu pomerov však bolo potrebné posudzovať až od právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 08.11.2018 č. k. 10P/14/2018-252, ktorým bol návrh matky na zníženie výživného ako aj návrh otca na zvýšenie výživného na maloletého Y. zamietnutý a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2018. V konaní tak musel súd prvej inštancie posudzovať zmenu pomerov na strane účastníkov konania od 20.12.2018 ku dňu svojho rozhodovania, t. j. ku dňu 17.08.2021. Zmene pomerov za uvedené obdobie je adekvátne zvýšenie výživného matky na maloletého Y. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne od septembra 2020, kedy bol podaný návrh otca na zvýšenie výživného.

33.1. Za vecne správne považuje odvolací súd aj „neupravenie“ styku matky s maloletým Y., keďže bolo potrebné zohľadniť vôľu tohto dieťaťa, ktoré bolo v konaní vypočuté a 15. októbra 2022 dovŕši plnoletosť, pričom v zmysle § 43 ods. 1 tretia veta Zákona o rodine názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Súd prvej inštancie styk maloletého s matkou ponechal na vôľu v čase rozhodovania súdu vyše 16 ročného dieťaťa tak, ako to sám žiadal, aby si mohol frekvenciu a trvanie styku s matkou určovať sám.

33.2. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

33.3. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom

spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

33.4. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

34. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o neupravení styku matky s maloletým Y. a jeho ponechanie v neobmedzenom režime je aj v súlade s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. októbra 2014 č. k. IV. ÚS 276/2014-48.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

36. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).